

Ο πρόεδρος του Ελληνικού Συνδέσμου Μικρών Υδροηλεκτρικών Έργων κ. Κωνσταντίνος Βασιλικός.

Να γίνει θεσμός ο εθνικός ενεργειακός σχεδιασμός

Περισσότερο φιλόδοξους και πιο ποιοτικούς στόχους ζητά ο Ελληνικός Σύνδεσμος Μικρών Υδροηλεκτρικών Έργων (Ε.Σ.Μ.Υ.Ε.), έπειτα από την πρώτη ανάγνωση του ΕΣΕΚ.

Ο Ελληνικός Σύνδεσμος Μικρών Υδροηλεκτρικών Έργων (Ε.Σ.Μ.Υ.Ε.) αναγνωρίζει πως η κατάρτιση του εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα πραγματοποιήθηκε μετά από επίπονη εργασία από τους συνεργάτες και τα στελέχη του Υπουργείου, και ότι το κείμενο που παρουσιάστηκε αποτελεί μια πρώτη βάση για το τελικό σχέδιο.

Ωστόσο υπάρχουν κάποια σημεία που χρήζουν μεγαλύτερης προσοχής, καθώς και άλλα που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη, ώστε να επιτευχθεί η πολυπόθητη ανάπτυξη στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ), με όλα εκείνα τα στοιχεία που πρέπει να συνοδεύουν το νέο ενεργειακό μοντέλο και από τα οποία εξαρτάται η βιωσιμότητα της ενεργειακής αγοράς.

Σε σχετικό δελτίο Τύπου που εξέδωσε ο ΕΣΜΥΕ με θέμα τη συμμετοχή του στη δημόσια διαβούλευση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για το εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα (ΕΣΕΚ), προβαίνει σε δεκαέξι διαπιστώσεις αναφέροντας τα εξής: «Οι πρώτες διαπιστώσεις από την ανάγνωση του ΕΣΕΚ και λαμβάνοντας υπόψη ότι απουσιάζουν από αυτό τα αναλυτικά στοιχεία στα οποία βασίστηκε η εκπόνησή του, είναι οι εξής:

1. Οι στόχοι που τίθενται για το 2030 πρέπει να είναι περισσότερο φιλόδοξοι. Οι ποσοτικές παραδοχές που έχουν ληφθεί υπόψη (π.χ. εθνική κατανάλωση του 2030) θεωρούμε ότι είναι υποεκτιμημένες, και για το λόγο αυτό εκτιμούμε ότι το ποσοστό των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας

και στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να αυξηθεί.

2. Απουσιάζουν οι ποσοτικοί στόχοι για το 2050, με τους στόχους που τίθενται για το 2040 να φαίνεται ότι δεν είναι επαρκείς για τη σχεδόν 100% διείσδυση στην ακαθάριστη τελική ηλεκτρική κατανάλωση το 2050. Αυτό σημαίνει ότι το σενάριο μετά το 2030 θα πρέπει να συμπεριλάβει πρόσθετα μέτρα πολιτικής, διαπίστωση που πρέπει να ληφθεί υπόψη σήμερα με τη λήψη μέτρων για την ποσοτική αύξηση των προβλεπόμενων στο ΕΣΕΚ νέων εγκαταστάσεων ΑΠΕ.

3. Ο εθνικός ενεργειακός σχεδιασμός πρέπει να γίνει θεσμός, με δεσμεύσεις και οργάνωση για την υποστήριξη και κινητοποίηση της κοινωνίας και της διοίκησης όσον αφορά τα ενεργειακά θέματα και την κλιματική αλληλαγιά. Ο εθνικός ενεργειακός σχεδιασμός δεν πρέπει να καταλήξει να γίνει ένα ευχολόγιο και κάτι που μας επιβάλλεται από την Ε.Ε. και τους διεθνείς οργανισμούς, αλλά να είναι ένα σημαντικό εργαλείο για την ανάπτυξη των ΑΠΕ στην Ελλάδα, την αντιμετώπιση της κλιματικής αλληλαγιάς και την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας.

4. Με δεδομένο ότι στη χώρα δεν υπάρχει παράδοση σχεδιασμού, ανάλογη κουλτούρα και δεσμεύσεις της Πολιτείας και της κοινωνίας των πολιτών, θα πρέπει να τεθούν σαφείς ενδιάμεσοι ρεαλιστικοί ποσοτικοί στόχοι (τουλάχιστον ανά διετία) και παράλληλα να δημιουργηθεί μηχανισμός περιφρούρησης, προώθησης και διόρθωσής τους. Ο μηχανισμός θα πρέπει να έχει θεσμικό ρόλο και η πολιτική του να είναι η απαρέγκλιτη εφαρμογή του ΕΣΕΚ ανεξάρτητα από τις αλληλλαγές στην πολιτική και τις εναλλαγές των κομμάτων—για να υπάρχει συνέχεια και αποτέλεσμα στην εφαρμογή του. Θα πρέπει επίσης να δημιουργηθεί ένας ικανός διοικητικός μηχανισμός που να οργανώνει και να υποστηρίζει το σημαντικό αυτό θεσμό.

5. Η εφαρμογή του ΕΣΕΚ θα πρέπει να γίνει μέσω κατοχυρωμένου θεσμικού μηχανισμού, λόγω του υπερεπιπέδου της κλιματικής αλλαγής αλλά και της ανάγκης αύξησης της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας. Ο μηχανισμός πρέπει σε τακτά χρονικά διαστήματα να αξιολογεί τα πεπραγμένα, να σχεδιάζει για το επόμενο χρονικό διάστημα και να θέτει στόχους, αναθέτοντας έργο και ελέγχοντας θεσμικούς παράγοντες αλλά και όλους τους σχετικούς εμπλεκόμενους συμμετέχοντες. Να αξιολογεί κάθε προηγούμενη φάση και να τηρεί δεσμεύσεις για το επόμενο χρονικό διάστημα λαμβάνοντας υπόψη τα εμπόδια και τα θέματα που θα προκύπτουν την επόμενη περίοδο. Το ΕΣΕΚ και ο μηχανισμός παρακολούθησης πρέπει να ενταχθεί σε ένα μακροχρόνιο στρατηγικό σχεδιασμό της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας, με θεσμικό ρόλο και σε συνεργασία με όλους τους φορείς που εμπλέκονται στον τομέα της ενέργειας και της κλιματικής αλλαγής, με δεσμευτικό χαρακτήρα όσον αφορά τους κάθε φορά τιθέμενους στόχους και με την υποχρέωση να βρίσκει λύσεις για όλα τα θέματα που καθυστερούν την επίτευξη των στόχων.

6. Για την επιτυχή εφαρμογή του ΕΣΕΚ απαιτούνται συνεχόμενες δράσεις ενθέρωσης του κοινού, καθώς και συνεχής επιμόρφωση και εκπαίδευση της εμπλεκόμενης διοίκησης για τα οφέλη από την εφαρμογή των στόχων του εθνικού ενεργειακού σχεδιασμού.

7. Το ΕΣΕΚ θα πρέπει να λάβει υπόψη και να προωθήσει ενέργειες για τον εκσυγχρονισμό του ενεργειακού συστήματος της χώρας, τη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης και την ενίσχυση της ασφάλειας του εφοδιασμού, με την αξιοποίηση εγχώριων πηγών όπως οι ΑΠΕ και με τη διαφοροποίηση του αναπτυξιακού μοντέλου (συμπεριλαμβανομένης της αύξησης της εγχώριας προστιθέμενης αξίας μέσω προώθησης συγκεκριμένων τεχνολογιών με τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, όπως είναι τα μικρά υδροηλεκτρικά έργα [ΜΥΗΕ]), με απώτερο στόχο τη μείωση του κόστους ενέργειας, προς όφελος της οικονομίας και των καταναλωτών.

8. Το ΕΣΕΚ θα πρέπει να θέσει εφικτούς στόχους για τη συμμετοχή των ενεργειακών κοινοτήτων στο ενεργειακό μείγμα, αλλά και να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες βελ-

Σύμφωνα με τον Ελληνικό Σύνδεσμο Μικρών Υδροηλεκτρικών Έργων, το εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα θα πρέπει να προωθήσει τον εκσυγχρονισμό του ενεργειακού συστήματος της χώρας, καθώς το υφιστάμενο σύστημα των δικτύων δεν είναι ικανό να υποστηρίξει τη ραγδαία ανάπτυξη των ΑΠΕ την επόμενη δεκαετία.

τιωσης και διόρθωσης του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας, έτσι ώστε να προωθηθεί ο πολυσυμμετοχικός χαρακτήρας και η ιδιωτική πρωτοβουλία μικρομεσαίων επενδυτών.

9. Οι στόχοι που θέτει το ΕΣΕΚ καθιστούν επιτακτική την άμεση αναδιάρθρωση και αναμόρφωση του αδειοδοτικού πλαισίου με βάση τα νέα δεδομένα της αγοράς, καθώς και την άμεση βελτίωση και απλοποίησή του, ειδικά σε περιπτώσεις τεχνολογιών όπως τα ΜΥΗΕ τα οποία εκτίθενται σε πολυετείς αδειοδοτικές διαδικασίες. Και φυσικά η ύπαρξη ενός ξεκάθαρου πλαισίου με συνέχεια είναι απαραίτητη, ώστε να επιτευχθούν τα προβλεπόμενα μεγέθη συμμετοχής από αυτές τις τεχνολογίες.

“ Απαιτείται υιοθέτηση των έξυπνων δικτύων από το ενεργειακό σύστημα της χώρας ”

10. Η σημαντική αύξηση της διείσδυσης των ΑΠΕ απαιτεί το σχεδιασμό και τη δημιουργία μηχανισμών αποθήκευσης (όπως είναι π.χ. η αντιληπτή μείωση, οι μπαταρίες κλπ.), έτσι ώστε να αυξηθεί η ευελιξία των σταθμών παραγωγής και η επάρκεια ισχύος, αλλά και παράλληλα να ελαχιστοποιηθούν οι περιεκτικές ανανεώσιμης παραγωγής.

11. Το ΕΣΕΚ θα πρέπει να συμπεριλάβει διαχρονικά μέτρα για τη διατήρηση της λειτουργίας των παλιών εγκαταστάσεων ΑΠΕ με το μικρότερο δυνατό κόστος. Αν δεν διατηρήσουμε σε ισχύ τα MW των παλιότερων εγκαταστάσεων, οποιαδήποτε πρόβλεψη για την επίτευξη στόχων είναι επισφαλής.

12. Είναι πολύ σημαντικό να καταστούν κοινωνικοί και αρωγοί του ΕΣΕΚ όλοι οι εμπλεκόμενοι στην εφαρμογή του ενεργειακού σχεδιασμού φορείς, κρατικοί και ιδιωτικοί (διαχειριστές των δικτύων, αδειοδοτούσες υπηρεσίες, δικαστική εξουσία, τράπεζες, επενδυτές, τοπική κοινωνία), ο ρόλος των οποίων πρέπει να είναι ξεκάθαρος.

13. Ο εθνικός ενεργειακός σχεδιασμός θα πρέπει να δίνει σαφείς κατευθύν-

σεις σε όλο το εμπλεκόμενο ενεργειακό, θεσμικό και διοικητικό σύστημα για το περιβάλλον και την ενέργεια (ΥΠΕΚΑ, ΡΑΕ, ΑΔΜΗΕ, ΔΕΔΔΗΕ, Περιβάλλον και αντίστοιχες περιφερειακές διοικητικές δομές αυτών).

14. Ειδικά στην περίπτωση του χωροταξικού σχεδιασμού, δεν πρέπει να κάνουμε βήματα πίσω με τη διαμόρφωση ενός νέου και ανίσχυρου να εφαρμοστεί χωροταξικού πλαισίου, που θα είναι έρμαιο μικροπολιτικών και τοπικών συμφερόντων, οι οποίες θα καθορίζουν με τοπικιστικά και μικροπολιτικά κριτήρια όλο και μεγαλύτερες περιοχές αποκλεισμού, εγκαθιδρύοντας εκ νέου τη στάση «όχι στη δική μου αυλή».

15. Τεράστιο θέμα αποτελεί η αναμόρφωση και ο επανασχεδιασμός του ηλεκτρικού συστήματος της χώρας (και ιδιαίτερα του δικτύου ΜΤ), έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η εγκατάσταση των προβλεπόμενων μονάδων ΑΠΕ και να εξαιλεφθούν υφιστάμενα προβλήματα απορρόφησης ισχύος νέων μονάδων (κυρίως μικρών και αποκεντρωμένων), καθυστερήσεων και ανεφάρμοστων λύσεων σύνδεσης. Είναι σαφές ότι το υφιστάμενο σύστημα των δικτύων δεν είναι ικανό να υποστηρίξει την ραγδαία ανάπτυξη των ΑΠΕ την επόμενη δεκαετία και επομένως είναι απολύτως απαραίτητο να καθοριστούν οι άμεσες ενέργειες που πρέπει να γίνουν, έτσι ώστε να μην καταστεί ο συγκεκριμένος παράγοντας ως ο πλέον ανασταλτικός για την προβλεπόμενη σημαντική αύξηση της επέκτασης των ΑΠΕ σε χωρικό και σε οικονομικό επίπεδο.

16. Συγκεκριμένη στρατηγική πρέπει να καταστρωθεί και για την υιοθέτηση των έξυπνων δικτύων (της 4ης Βιομηχανικής επανάστασης) στο ενεργειακό σύστημα της χώρας, με συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα υλοποίησης. Ο εθνικός ενεργειακός σχεδιασμός πρέπει να ενταχθεί σε μια μακροχρόνια αναπτυξιακή προοπτική για την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας, λαμβάνοντας υπόψη τις ενέργειες και τις τεχνολογικές, οικονομικές και άλλες εξελίξεις σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο όσον αφορά την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. ■